

A Brassói Ujlap előfizetési ára:
 egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy órára „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 23. SZ.
 TELEFON: 110.

Felelős szerkesztő: BUSZÉK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Az iskola és a szülői ház.

II.

A gyermeknevelésnek van egy másik s talán fontosabb, de kevésbé respektált kérdése: a lélek, a jellem nevelése, fejlesztése, megedzése. És ebben a pontban az iskola és a szülői ház még gyakrabban kerül összeütközésbe nemcsak azért, hogy a szülő ezt az iskolától várja, de főleg azzal, hogy a szülő talán tulságba menő, vagy helytelen uton járó szeretetével lerontja, a mit az iskola megkezdett s megsemmisíti a kínálkozó jó termést, melynek magvát az iskola annyi fáradtsággal, annyi ismerettel, érzéssel, s főleg annyi gondoskodó szeretettel plántált a gyermek lelkébe. Pedig ha valahol, úgy e téren kell az iskolai és a házi nevelésnek egyöntetűnek lenni s főleg ebben az ezerszeresen veszedelmes ifju korban, mikor az ifju lélek oly könnyen reagál minden behatásra és sajnos a rosszra könnyebben, mint a jóra. Igaz s a tapasztalat szentesítette azt az elvet, hogy a mit Jancsi nem tanult meg, János nem fogja tudni s azért abban a korban kötelessége úgy az iskolának, mint a szülői háznak kezet fogva együtt működni, mert ettől függ minden s olyan lesz felnőtt korában is az a gyermek lelki s jellemét illetőleg, amilyen hatások gyermekkorában mélyebb nyomokat hagytak lelkében, amilyené nevelték őket az iskola és a család.

Az iskolától azonban itt sem szabad túl sokat várnunk, vagy pláne mindent, mert a jellemfejlesztés nagy munkájában is, sőt ebben első sorban a nagyobb munka, az igazi munka a szülői házra vár.

Az iskolában az a gyermek idegen, oda részint félelemből, részint más emberi tekintetből nem viszi el egész lényét, egész szívét, egész gondolatvilágát. Ott nem mutatja be magát teljes valójában, nem tárja ki egész szívét s éppen azért a tanár vagy tanító nem is ismerheti meg egészen, igazán növendéke lelkét.

De még ha meg is tehetné ezt, mert nem egy gyerekkel kell fáradni, nem egy gyermeket kell megismernie és vezetnie, hanem többet, az egészet, tehát munkája se lehet más, vezetése

sem lehet speciális, hanem csupán általános. Az iskola itt is csupán irányelveket szabhat, csupán a becsületes jellemzőkérvés útját mutathatja meg, csupán rávezetheti az ifjut a helyes utra s itt meg kell állnia, mert az előbb jelzett okok miatt nincs tovább szerepe, nem terjed tovább munkaköre.

Most és ebben kell fellépnie a családi, házi, szülői nevelésnek. A szülő, mert gyermeke test az ő testéből s vér az ő vérből; mert gyermeke külső, belső fejlődését nap-nap után közvetlenül szemlélheti; mert gyermekét otthon gondtalanságában észrevétlenül megfigyelheti, mert kiismerheti lelkét egészen és igazán, inkább tudja irányítani is gyermeke lelkét, jellemfejlődését. Azonkívül a szülő számára kit a vér s a bensőbb szeretet köteleke fűz a gyermekéhez, mint a tanárt tanítványához, egészen más természetű, mélyebb hatású eszköz áll rendelkezésére, mint a tanárnak, ki mégis csak idegen a gyermekre nézve s legtöbbször csak a megfélemlítés, a külső respektus fegyverével munkálkodhatik növendéke lelkének s jellemének fejlesztésén.

S az eredménytelenség, a meg-rázó, tragikus ifjukori elfajultságok esetén éppen abban van a hiba, hogy a szülő vagy egyáltalán nem törődik gyermeke lelki nevelésével, hanem azt teljesen az iskolára bizza, vagy „majom szeretével“ éppen ellenkező irányban neveli csemetéjét, „b ü s z k e s é g é t, „s z e m e v i l á g á t“ s így maga ássa meg boldogtalansága sirját. Még a finom női lélek se oly érzékeny, ingerlékeny, könnyen befolyásolható, mint az ifju gyermeki lélek. Azért megértés, gondosság, türelem és szeretet kell ahhoz, hogy azt az érzékeny gyermeki lelkét helyes irányba terelni s helyes uton megtartani lehessen. S ezt csak a szülő, a vérrokonság vonzódása s szeretete adhatja meg. Igaz, hogy ez munkát, erős munkát kíván a szülő részéről, igaz, hogy sok szabadságról kell lemondania a szülőnek ebben a munkában, de mindezért ott a bőséges jutalom abban a tudatban, mely minden szülőt kell, hogy lelkesítsen, ambiciónáljon: „gyermekemből boldog embert faragtam“; míg e kötelesség

elmulasztása esetén alig képzelhető rettenetesebb átok, mely a boldogtalanlanná lett gyermek szívéből száll a szülő fejére; „apám vagy anyám tett szerencsétlenné, verje meg az Isten“ az az Isten ver is s jaj annak a szülőnek, kit e lesújtó kéz érint.

Igen! a szülő a gyermek s a szülő kötelessége elsősorban, hogy gyermekének lelkét nevelje, jellemét fejlessze, nem szóval, nem fenyegetéssel, hanem szeretettel s jó példával. Ha látja az a gyermek a szülői házból is megtestesülni azokat az igazságokat, melyeket a szülő ajkáról vagy az iskolában hallott; ha látja, hogy szülei is azok szerint élnek, mint a hogyan azt neki elmondták, akkor ez megmarad, mélyen begyökereszik a gyermek lelkébe s majdan az élet viharában nem lesz csüggedt, kis lelkű, nem esik kétségbe s kétségbeesésében nem dob el magától mindent, Isten, becsületet, hanem erős, edzett lesz, ki szülei nevét mindig imádkozva emlegeti, mert emberré, férfiúvá, vagy erős lelkű nővé tették s kiket áld utolsó sóhajlásával is.

Ezt a lelket, ezt a törhetetlen jellemet azonban csak a szülői ház adhatja meg az ifju léleknek, ha az iskola irányításával együtt haladva az iskola szabta irányelvek szerint neveli gyermekét, büszkeségét, szeme világát. (Nó.)

Meghívó.

A szent Ferenc-rendi nővérek vezetése alatt álló zárdaiskola kis növendékei, mint az Öröngyal Társulat tagjai, 1912. nov. 3-án d. u. 4 órakor az intézet disztermében a beszerzendő zászló javára s z i n i e l ő a d á s t rendeznek, melyre a t. c. szülőket és gyermekbarátokat meghívja a társulat elnöksége.

Belépti-díjak: az első hat sorban 2 korona, a többi ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók az intézetben és az előadás napján a pénztárnál.

M Ű S O R:

1. Öröngyalhoz. Kardal. Éneklia a Társulat tagjai.
2. Ünnepi beszéd. Tartja: Hoffmann V. Ill. polg. oszt. t.

Pétevár, okt. 24.

A városi tanács 100 ezer rubelt szavazott meg az egészségügyi csapat felsegítésére a balkán államok részére. Egyszersmind meleg hangú táviratot küldtek Szófia, Belgrad, Athén és Cetinje kormányaihoz.

Szófia, okt. 24.

A bolgár hivatalos hírlapi tudósító a Frankfurter Zeitung azon híresztelését, hogy Krikkilisse mellett a bolgárok 3000 embert esztettek, tendenciozus képzelődésnek mondja.

Pétevár, okt. 24.

Tschagin ellentengernagy, a „Standard“ császári jacht parancsnoka ma saját lakásán szolgálati fegyverével föbelötte magát.

Athén, okt. 24.

A Drinápoly melletti ütközet nagyon véres volt. Mindkét részen óriási veszteség úgy, hogy a kórházak nem tudják a sebesülteket befogadni s azért az egyetem épületét, alakították kórházzá.

Páris, okt. 24.

A Havasügynökség jelenti: Jankovics tábornok tegnap délután 3 órakor három napi heves ostrom után Novibazárt bevette.

Konstantinápoly, okt. 24.

A trónörökös sürgönyzi: A török csapatokat széjjel vertük s zsákmányul ejtettünk 22 ágyut, tábort szekeret s felszerelést.

APOLLO mozgó

a nyári szinkörben.

MŰSOR:

Október 25-én és 26-án.

Gravosa.

Látványos.

Mozgófénykép ujság.

Aktuális.

Pupos feleség.

Humoros.

Poruljárt boxhajnok.

Humoros.

Jutalom.

Dráma.

Gigányleány.

Megható dráma az életből 2 felv.

MŰSORON KIVÜL:

Automobil rahlók.

Nagy detektív dráma 3 felvonásban.

A „BRASSÓI UJLAP“

egy-egy számonként a következő helyeken kapható:

Hedwig H. és Tsa. könyvkereskedésében,
Kolostor-utca 29.

Jakab István dohánytözsdejében,
Kolostor-utca 10.

Benkő Ignác könyvkereskedésében,
Kapu-utca 52.

Kovács P. Pál vegyeskereskedésében,
Katonakórháztér 1.

Papp István vegyeskereskedésében,
Petocile-utca 71.

Ker. szoc. szakszervezeti élet.

VII. szerdai est.

Meleg, színes, hangulatos volt a keresztény szociálisták tegnap esti szerdai estje s a közönség is szemmel láthatólag egyre jobban megkedveli ezeket az estélyeket, mert mind jobban és jobban gyülekezik abba a rajzterembe, mely oly sok izzó, lelkesedő estnek volt tanuja.

Az elnöki megnyitóban a keresztény sajtó pártfogását ajánlotta figyelembe az elnök s különösen a lelkes nőktől reméli, hogy a keresztény sajtónak, és ezzel a keresztény eszmék térfoglalásának társadalmi életünkben híveket toboroznak.

A megnyitó után Kis János, a keresztény szociális egyesület tagja szavalt a Ábrányi örök szép költeményét: „Mi a haza“ tigenesen, lelkesen, érzéssel.

Utána meglepő közvetlenséggel adott elő egy monologot Gyarmathy Bözsi. Az iskolás bakfis-leány igazi típusát mutatta be eleven színekkel, talpra esetten, csinosan s oly közvetlen bájjal, mely egész tapsorkánt csalt ki a figyelmes közönségből.

Ezután W. J. polgáriiskolai tanárnő tartotta meg tartalmas, mélyen szántó gondolatokkal telt felolvasását, a mindig aktuális és sok gondolkozó lelket foglalkoztató leánynevelés helyes s igazi útját.

Neveljék a szülők a leányt először Istennek, mert a vallásos érzés az, melyet első sorban szomjaz az izgékony s finom leány kedély. Nevelje tehát a szülő első sorban Istennek, de ne csak szavával, hanem példájával s lássa az a gyermek szüleit is imádkozni, templomba menni, gyönni s ne csak hallja a szülő ajkáról a parancsszót. — Nevelje a szülő másodsorban leánygyermekét különösen a családnak, a házi munkának, mert a nő abban leli majd szórakozását, abban — házas munkásságban — ifjodik meg nap-nap után lelke s a családások s szenvedések tengerén az kell legyen s tényleg az lesz a mentő horgonya, mely fenn tartja, hogy mindig igazi nő maradjon. — Végre nevelje a szülő gyermekét s lánygyermekét is hazafias érzésben, mert mint a férfinak ép úgy a gyöngéd női léleknek egyik legszebb disze, ha megtanulja szeretni e földet, mely hazánk s megtanulja becsülni nagyjainkat, kik hazájukat oly nagyon tudták szeretni.

A mindvégig érdekes, hangulatos s csodásan szép gondolatokkal fűszerezett felolvasást mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta közönségünk s ott láttuk csillogni a szemekben a megértés, a lelkesedés őszinte tüzeit, mely a felzúgó tapsviharban nyert némi kielégítést.

A felolvasást Hamary Mariska mesés szavaló érzéssel s csodás, szépen csengő organummal előadott szavalata követte. Tárkányi „Coriolán“-ját adta elő oly hűen, oly igazán, hogy teljes illuziót keített.

A következő pont a program szerint egy kellemes meglepetés volt s e meglepetés nemesak kellemes, de kedves is volt. Szabó Vilma játszott zongorán egy hangulatos románcot, melyet tündén csengő hangjával oly szépen kísért, hogy megkellett ujránia. Ugy precíz zongarajátéka, mint kellemes hangja egészen felmelegítette a fütellen teremben didergő közönségünket s még nagyon sokáig elhallgattuk volna.

Még volt egy kedves meglepetésünk. Egy édes kis hét éves baba (nevét, bocsánat elfeledtem) énekelt bájos kis hangjával két magyar népdalt. S mi úgy tudtunk örülni annak a szepegő, ártatlan babának, hisz oly édes volt ő ott fenn a pódiumon egyedül a nagyközönség előtt.

Végül az elnök köszönetet mondott úgy a szereplőknek, mint a megjelenteknek s reményének adva kifejezést, hogy jövőre még többen találkozzunk, megígérte, hogy ha segítik is jó lelkek, rajta lesz, hogy mindig élvezetes s kellemes szórakozást nyújtson a szerdai esték türelmes és jó lelkű közönségének. (Nemó)

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősöknek, kik felejtethetetlen halottunk, Donszky Dávid temetése alkalmából koszorúk küldésével, a temetésen való megjelenéssel, vagy bármi más uton részvételük kifejezést adtak, különösen pedig a Brassói Magyar Dalárdának testületileg való megjelenésért és a szép gyászadalokért ez uton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Lapkihordó asszonyokat sürgösen keres a Brassói Ujlap kiadóhivatala.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Pénzügyi-palotában levő** (Fellegrvári oldal, a máv. fogyasztási szövetkezettel szemben) **mészárszékemben** naponta **friss, elsőrendű** marha-, disznó- és borjuhust mérek ki.

rendes napiárban. A nem fogyasztási szövetkezeti tagok is beszerezhetik nálam a hus szükségleteiket.

A népszövetségi tagok pártfogását kéri

KÁDÁR MIHÁLY

mészáros.

Pénzügyi-palota.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany-nemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételeink.

A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölesönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Pontos kiszolgálás!
Hibátlan munka!
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5—15.

ÉGETŐ TESTVÉREK

Kifogástalan munka!
:: Iztékes kivitel! ::
OLCSÓ ÁRAK!

Telefon: 5—15.

**KÖNYVNYOMDAI • MŰINTÉZETE
BRASSÓ, KAPU-UTCA 45. SZÁM**

A Brassói Ujlap kiadóhivatala

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy *könyvnyomdánkat* Kolostor-utca 29. szám alatti helyiségéből *Kapu-utca 45.* szám alá helyeztük át. — Együttal szíves tudomására adjuk, hogy ujjonnan felszerelt nyomdánkat új gépekkel és modern betűkkel bővítettük, minélfogva azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy minden a nyomdaiparhoz tartozó munkákat *a legrövidebb idő alatt, elegáns, modern és hibátlan kivitelben, a legolcsóbb árak mellett* állíthatjuk elő. Üzletkörünk kiterjed az összes nyomtatványokra, úgymint: ipari és kereskedelmi nyomtatványok: üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, értesítések, körlevelek, prospektusok, árjegyzékek stb., névjegy- és cégkártyák, esküvői- és bál meghívók, gyászjelentések, falragaszok, valamint bármilyenmü művek és egyéb kiadványok modern kivitelben való elkészítésére. Iztékes, tiszta és hibátlan munkáról, szolid árakról, valamint előzékeny és pontos kiszolgálásáról mélyen tisztelt megrendelőinket előre is biztosítjuk. — A nagy-érdemű közönség szíves pártfogását kérjük, tisztelettel

Égető Testvérek.